

KAREL ČAPEK (1890 - 1938)
KNIHA APOKRYFŮ (1945)

Čapek, K.: Kniha apokryfů, Československý spisovatel, Praha 1983, šesté vydání

Apokryfy jsou spisy, které církev nepřevzala do kánonu Starého a Nového zákona, označovány někdy také jako podvržené či nepravé (Slovník cizích slov).

Čapkova Kniha apokryfů představuje přepracování příběhů se známými tématy - autor tyto příběhy změnil nebo je vyložil novým, často neočekávaným, způsobem. Inspiraci našel v příbězích biblických, Shakespearových, ale vypráví také o některých známých osobnostech (například o Napoleonovi). Takových příběhů kniha obsahuje dvacetdevět. Jsou řazeny chronologicky: Od mytologického příběhu o Prométheovi přes pravěk a dobu antickou, pak přechází k biblickým příběhům o Kristovi, za nimi následují některá Shakespearova díla a knížka končí příběhem o Napoleonovi. Většina apokryfů nese nějaké ponaučení, má nadčasovou platnost, ale zároveň jsou napsány tak, že působí poněkud humorným dojmem.

O úpadku doby

Tento příběh ukazuje problém, který je starý jako lidstvo samo: Staří pravěcí lidé jsou nespokojení s novotami, které do kmene přináší jejich mladí potomci.

Alexandr Veliký

Tato kapitola je stylizována formou dopisu - dopisu, který Alexandr Veliký píše Aristotelovi, svému vychovateli do Athén. Líčí mu své zážitky, úspěchy a důsledky, které tyto činy přináší.

Smrt Archimédova

Zde je zobrazena smrt Archimédova jinak, než jak je obecně známá. Archimédes byl jistým vojákem požádán, aby s ním odešel do Říma. On odmítl a vysvětlil vojákovi, že se už na to necítí. V závěru je uvedena zmínka o tom, že Archimédes zemřel náhodou.

Římské legie

Tento příběh zobrazuje příslušníky římských legií, kterak si vyprávějí o svých úspěších a vzájemně si podřívají autoritu, protože si své příběhy vyvrací.

Pseudo - Lot čili o vlastenectví

Vypráví o Lotovi a o zkáze města Sodomy. Lot byl jediný spravedlivý z tohoto města, přesto se však snažil přimluvit u Hospodina za ostatní, aby je ušetřil. Jeho snažení však bylo bezúspěšné a Lot se vydal s ženou pryč. Když však viděl, jak Bůh ničí město, vrátil se zpět a jal se Sodomským pomáhat. Marta a Maria

Vypráví o Ježíši, který navštívil jedno městečko. Zastavil se v domě, kde bydlely Marta a Maria. Marta byla pracovitá, dělala doma takřka vše. Naproti tomu Maria pouze Ježíšovi naslouchala a nic

nedbala toho, že její sestra kolem nich kmitá. Marta si tedy Ježíšovi stěžovala, ale ten jí vše vysvětlil - každý si svůj život zařídí po svém.

O pěti chlebích

Tento příběh komicky reaguje na situaci, když Ježíš z pěti chlebů nakrmil celý dav lidí. Zobrazuje pekaře, který si na Ježíše velmi stěžuje, protože ho tím připravil o výtěžek.

Romeo a Julie

Tento apokryf pozměňuje klasický příběh Romea a Julie. Místo toho, aby oba milenci zemřeli, se nakonec ani nemilovali a každý žil zvlášť a měl jinou rodinu.